

Гондурас

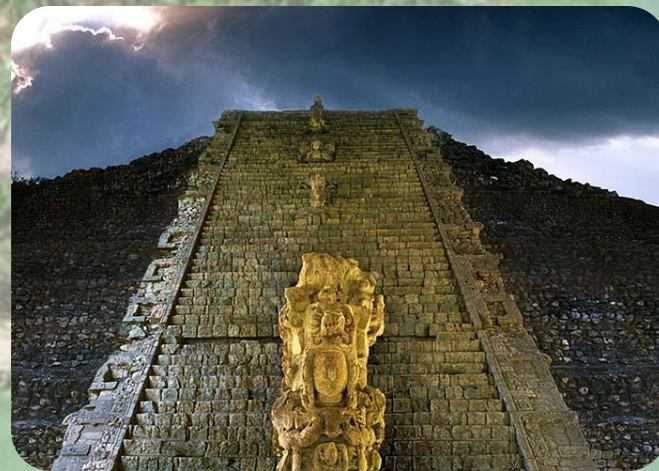
Виконала
студентка
Групи ТОМ-11
Мойсей Тетяна

Республіка Гондурас, країна в Центральній Америці, що межує на південному-сході з Нікарагуа, південному-заході з Сальвадором, на заході і північному-заході з Гватемалою, на півночі омивається Карибським морем, на півдні — Тихим океаном. Площа 112100 км². Столиця Тегусігальпа.

Походження назви

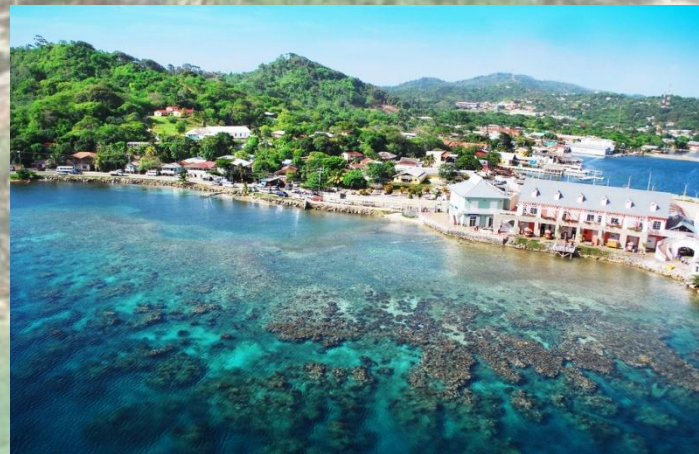
Існує декілька теорій щодо походження назви країни — *Гондурас*, але до цього часу жодна з них не має наукового обґрунтування. Згідно однієї з легенд назва країни походить від вислову Христофора Колумба. Під час своєї останньої, четвертої подорожі в Новий Світ в 1502 р. його корабель потрапив в сильну бурю і коли йому вдалося спастися він вигукнув «*Gracias a Dios que hemos salido de estahonduras*» (Дякую Богові, що нам вдалося вибратися з цих глибин). Цей вислів дав назву мису Грасіас а Діос (*Cabo Gracias a Dios*) та країні Гондурас (*Honduras*). Перша згадка назви «гондурас» для позначення місцевості на захід від мису Грасіас а Діос з'явилася в текстах в 1607 році.

Географія

Північне узбережжя Гондурасу омивається Карибським морем і південне Тихим океаном. Клімат країни змінюється від тропічного в низинах до помірного в гірській місцевості. Центральні і південні регіони країни звичайно мають більш теплий і вологий клімат ніж північне узбережжя. У центральній і південній частині і на схилах гір, звернених до Тихого океану, дощів випадає менше, в основному в літній час, а з листопада по травень продовжується посушливий сезон. Досить часто трапляються сильні урагани. В результаті урагану «Мітч» 1998 р. було знищено майже 80 % посівів, загинули приблизно вісім тисяч чоловік, і майже 20 % мешканців країни лишилося без притулку.

Високі гірські масиви піднімаються від самого кордону з Сальвадором, досягаючи в західній частині країни відміток більше 2700 м. 80 % території Гондурасу покрито гірською місцевістю, але також є низини впродовж узбережжя. Глибока тектонічна долина розтинає гірські масиви з півночі на південь, від гирла р. Улуа до затоки де Фонсека. Її довжина від карибського узбережжя до затоки складає 280 км., а найвища точка її днища, що позначає внутрішньодолинний вододіл басейнів двох океанів, сягає 940 м над рівнем моря. В низинах знаходиться густонаселена долина Сан Педро Сула. На північному сході в низині знаходяться джунглі Ла Москіта, які було визнано світовою спадщиною ЮНЕСКО, а також біосферний заповідник Ріо Плато.

Рослинний і тваринний світ

Жаркі і вологі низовини Карибського узбережжя й прилеглі схили гір раніше були покриті густими тропічними дощовими лісами, які в даний час частково знищені. Вище в горах, де температури нижчі, знаходяться дубові і соснові ліси. У посушливіших внутрішніх областях, включаючи район Тегусігальпи і території на південь і схід, місцевість покрита трав'янистою саваною і низькорослими рідкими лісами. Як і в інших країнах Центральної Америки, в лісах Гондурасу зустрічається ряд цінних порід дерев. Особливо багато їх росте на обширній майже непрохідній низовині джунглів Ла Москіта і на схилах довколишніх гір.

По всій території Гондурасу мешкає безліч диких тварин, які уцілили завдяки слабкій заселеності цього гірського краю, тропічний клімат якого був не дуже придатний для людини. Тут зустрічаються як звичайні для Центральної Америки, так і рідкісні види тварин: ведмеді, різні види оленів, мавпи, дикі свині і пекарі, тапіри, борсуки, койоти, вовки, лисиці, ягуари, пуми, рисі, оцелоти, рідкісна чорна пантера і багато інших, дрібніших котячих. Також є алігатори, крокодили, ігуани і змії, зокрема отруйні (до останніх відносяться смертельно небезпечні *кайсака* і *каськавел а*), а також мурахоїди, коати, лінивці, броненосці і кінкажу. Багата орнітофауна включає дику індичку, фазана, папуг, зокрема ара, чапель, туканів і

Великі міста

Столиця Гондурасу Тегусігальпа є найбільшим містом в південній частині країни з населенням 1 682 725 чол. (2006). Найбільше місто в північній частині країни — Сан-Педро-Сула (населення: 491 000 чол.). Це місто розташоване на узбережжі Карибського моря і тому має важливе значення для торгівлі і промисловості країни. Два важливих порти Ла -Сейба і Пуерто-Кортес (населення: 111 000 і 36 000 чол.) теж знаходяться на карибському узбережжі країни.

Політичний устрій

Гондурас — унітарна президентська республіка. В країні діє конституція 1982 року. За конституцією законодавча влада в країні належить однопалатній Національній Асамблеї (*Congreso Nacional*), яка складається з 128 депутатів.

Виконавча влада здійснюється президентом разом з державними міністрами. Є також три віце-президенти. Президент — глава держави, головнокомандувач збройними силами і гарант конституції. Він видає декрети, бере участь у створенні законів, вносячи проекти до Національної Асамблеї, ухвалює запити при необхідності термінових заходів в економічній і фінансовій сфері, стежить за надходженням податків і фінансовою діяльністю. Президент також призначає і зміщує міністрів і заступників міністрів, президентів і віце-президентів банків країни.

Президент, віце-президенти і депутати Національної Асамблеї обираються на загальних виборах на чотирирічний термін прямим, рівним, таємним і обов'язковим голосуванням громадян країни віком від 18 років. Президент і віце-президенти не можуть бути переобрані на другий термін. Депутати обираються по пропорційній системі в 18 округах.

Судова влада представлена Верховним Судом з 9 членів і 7 заступників, а також місцевими судами. Для здійснення процедур виборів існує незалежний Національний Виборчий Трибунал, який складається з представників Верховного Суду і зареєстрованих політичних партій.

Економіка

Гондурас — одна з найвідсталіших країн Латинської Америки. У 1998 р. її національний дохід оцінювався в 9,7 млрд. дол. (1820 дол. на душу населення). У 1996 р. 79 % населення знаходилося за офіційно встановленою межею бідності. Великий зовнішній борг країни, інфляція (яка склала 30 % в 1994 р.), і що продовжується зараз, нерівномірний розподіл доходів, а також сильна залежність від експорту сільськогосподарської продукції, ціни на яку на світових ринках схильні до коливань, — все це визначає надзвичайно нестійке положення економіки країни. На початку 1990-х років безробітні складали приблизно 10 % економічно активного населення, ще 40 % були частково безробітними.

Традиційно в Гондурасі співіснують два типи економіки; один з них характерний для районів колоніального заселення в межах центрального нагір'я, інший — для карибського узбережжя, де американські бананові компанії створили власні анклави навколо експортних плантацій. У районах землеробства плантації американських компаній використовують найсучасніші методи виробництва, а для обслуговування плантацій і вивозу продукції побудовано мережу доріг. Нагір'я країни залишається ізольованим і інертним в економічних відносинах. Основу економіки центральних гірських районів складає гірничодобувна промисловість і натуральне сільське господарство; великі маєтки, що існують тут з колоніальної епохи, спеціалізуються переважно на скотарстві.

Сільське господарство

Основну роль в економіці Гондурасу відіграє сільське господарство, на долю якого припадає приблизно 25 % доходу країни і де зайняті приблизно 2/3 робочої сили країни (за даними 1995 р.). Оскільки більшість території країни має гірський рельєф, лише близько чверті її площі придатна для землеробства. У 1900 р. американським фруктовим компаніям були надані великі земельні концесії для створення бананових плантацій на родючому карибському узбережжі. Цей район мав гарне сполучення з південними портами США, що висунуло його на друге місце в світі по експорту бананів. В цілому експорт бананів займає близько чверті всіх експортних надходжень до бюджету Гондурасу.

Іншими важливими статтями експорту є кава, морепродукти і готовий одяг. Кавові плантації в Гондурасі зазвичай невеликі в розмірах — від 10 до 20 га. У гірських районах і на низовинах карибського узбережжя з часів іспанського колоніального владитцтва існують великі ранчо скотарств. Після відкриття в 1960 ранчо першого в країні сучасного м'ясокомбінату різко зросло виробництво м'ясопродуктів. Проте вивіз їх скоротився в 1980-і роки у зв'язку з падінням цін і зростанням внутрішнього споживання.

Промисловість

У промисловому відношенні Гондурас залишається найменш розвинутою країною Центральної Америки. У 1994 р. в оброблювальній промисловості було зайнято близько 10 % економічно активного населення; на її частку доводилося 22 % ВВП, а в 1995 р. — 30 %.

Чисельність населення Гондурасу складала в 2003 р. 6,67 млн чоловік. У 2003 народжуваність складала 31,67 на 1000 жителів, смертність — 6,44 на 1000. Природний приріст населення, хоч і дещо знизився останнім часом, залишається високим — близько 2,32 % в рік. Очікувана тривалість життя в країні — 65,31 років для чоловіків і 68,06 для жінок. У складі населення 90 % складають метиси (нащадки індіців і європейців), 7 % — чистокровні індіці, 2 % — нащадки африканців, близько 1 % припадає на нащадків європейців.

Серед індіанського населення виділяється велика група *чорті* (2,5 тис. чоловік), котрі ведуть свій родовід від майя, які ще живуть тут на кордоні з Гватемалою; *нінілі*, нащадки ацтеків, які живуть біля кордону з Сальвадором; близько 60 тис. *ленка* мешкають на заході; 8 тис. *хикаке*, або *толпанів*, живуть в центральному нагір'ї. На покритих лісами низовинах північного сходу мешкає декілька сотень *тавака*, або *торба*, і декілька тисяч *міськіто*. Уздовж північного побережжя невеликими групами проживає бл. 70 тис. *гаріфів*, або чорних *карібів*

Культура

Гондурас має цікаве культурне життя. Багато письменників, художників та композиторів роблять свій внесок в культуру цієї центральноамериканської країни. Країна відома такими художниками як Хосу Антоніо Веласкес, Карлос Гарай, Маурі і Роке Селаяя. Найбільш відомі письменники Гондурасу Фройлан Турсікос і Рамон Амайя Амадор. Інші відомі автори — Марко Анторіо Роса, Роберто Соса, Лусіла Гамеро, Роберто Кесада та інші. Деякі з кращих музикантів Гондурасу — Рафаель Коейо Рамос, Лідія Андал, Вікторіано Лопес та інші.

Футбол не тільки основний спорт країни, а також має велике значення для культури. Гондурасці не тільки грають в футбол самі, але спостерігають за футбольними пристрастями всередині країни і поза нею. Пристрасті під час футбольної гри 1970 р. переросли в збройне протистояння з Сальвадором від якого загинуло близько 2000 чоловік і яке стало відоме, як Футбольна війна. Найбільш поширена їжа Гондурасу *тортійас* — коржики з м'ясом, бобами, сиром. Тамалес — інше відоме блюдо країни. Їх готують з кукурудзяного борошна і загортають в листя пальми. Інша популярна їжа — рис і боби.

